

Sygn. akt II UK 349/15

POSTANOWIENIE

Dnia 22 marca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Kuźniar

w sprawie z wniosku K. N.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.
o zasiłek macierzyński,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 22 marca 2016 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawczynie od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w B.
z dnia 15 stycznia 2015 r., sygn. akt VI Ua [...],

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i nie
obciąża wnioskodawczynie kosztami postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 15 stycznia 2015 r., VI UA [...], Sąd Okręgowy w B., na skutek apelacji pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B., zmienił wyrok Sądu Rejonowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w B. z dnia 1 sierpnia 2014 r. i oddalił odwołanie wnioskodawczynie K. N. od decyzji organu rentowego z dnia 26 marca 2014 r., odmawiającej przyznania wnioskodawczynie prawa do zasiłku macierzyńskiego z okres od dnia 30 stycznia do dnia 30 lipca 2014 r., stwierdzając że wnioskodawczynie nie dotrzymała terminu do złożenia wniosku o dochodzone świadczenie za okres ustalony przepisami k.p. jako okres urlopu rodzicielskiego, bowiem wniosek o udzielenie urlopu rodzicielskiego z dnia

23 grudnia 2013 r. został złożony po upływie terminu określonego w art. 182¹ § 1 k.p.

Sąd Okręgowy uznał za błędną ocenę dowodów przeprowadzoną przez Sąd pierwszej instancji, wskazując, że wniosek o przyznanie urlopu rodzicielskiego z dnia 23 grudnia 2013 r. został nadany faksem i wpłynął do organu rentowego w dniu 25 marca 2014 r. Razem z wnioskiem wpłynęło także oświadczenie męża wnioskodawczynie datowane na dzień 20 marca 2014 r. o niekorzystaniu przez niego z urlopu rodzicielskiego. Tym samym wnioskodawczynie nie dotrzymała terminu określonego w art. 182¹ § 1 k.p., a samo jej twierdzenie, że przesyłkę pocztową zawierającą wniosek nadała w Urzędzie Pocztowym w dniu 23 grudnia 2013 r. jest nieudowodnione wobec braku stosownego potwierdzenia pocztowego. W tej sytuacji przyjęcie przez organ rentowy za datę złożenia wniosku – datę wpływu faksu (dnia 25 marca 2014 r.), w ocenie Sądu Okręgowego, jest prawidłowe.

Powyższy wyrok zaskarżył w całości skargą kasacyjną pełnomocnik wnioskodawczynie, zarzucając naruszenie przepisów prawa materialnego - art. 29 ust. 5 i art. 29a ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (jednolity tekst: Dz.U. z 2016 r., poz. 372) w związku z art. 182^{1a} k.p. przez jego niezastosowanie i nie przyznanie świadczenia, art. 6 k.c. w związku z § 18a pkt 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2012 r. w sprawie określenia dowodów stanowiących podstawę przyznania i wypłaty zasiłków z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (jednolity tekst: Dz.U. z 2014 r., poz. 1594), przez uznanie, że wnioskodawczynie nie złożyła wniosku o wypłatę zasiłku rodzicielskiego we właściwym terminie, oraz art. 57 § 5 pkt 2 k.p.a. w związku z art. 15 ust. 1 pkt 1.2 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe (Dz.U. z 2012 r., poz. 1529 ze zm.) przez błędną wykładnię i ustalenie, że wnioskodawczynie nie złożyła wniosku o wypłatę zasiłku rodzicielskiego we właściwym terminie. Ponadto pełnomocnik wskazał na naruszenie przepisów postępowania - art. 382 w związku z art. 233 § 1 k.p.c., art. 391 § 1 k.p.c. w związku z art. 3 oraz art. 232 k.p.c., art. 391 k.p.c. w związku z art. 210 § 2 k.p.c. w związku z art. 230 k.p.c.

Pełnomocnik wnioskodawczyni wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w B., ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez oddalenie apelacji w całości wraz z orzeczeniem o kosztach postępowania w tym kosztach zastępstwa procesowego.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano na istotne zagadnienia prawne oraz potrzebę dokonania wykładni przepisów prawnych co do stosowania przepisu art. 3 k.p.c. - zasady kontradyktoryjności w sądowym postępowaniu dowodowym w zakresie ubezpieczeń społecznych w związku z art. 18ª pkt 3 rozporządzenia z dnia 2 kwietnia 2012 r. oraz art. 57 § 5 pkt 2 k.p.a. w związku z art. 15 ust. 1 pkt 1.2 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe i art. 6 k.c. W ocenie pełnomocnika wnioskodawczyni potrzeba wykładni przepisów sprowadza się do udzielenia odpowiedzi „czy fakt złożenia wniosku o wypłatę świadczenia w trybie przepisu art. 18a pkt 3 cyt. Rozporządzenia przy uwzględnieniu art. 57 § 5 pkt 2 k.p.a. może zostać dowiedziony zeznaniami świadków i strony, czy też strona dla udowodnienia skutecznego jego złożenia powinna przedstawić dowód nadania pisma w placówce pocztowej w sytuacji gdy nadanie wniosku do organu rentowego nastąpiło przesyłką zwykłą”. Ponadto w ocenie pełnomocnika skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona ponieważ „Sąd Okręgowy dopuścił się naruszenia przepisów postępowania - art. 3, 210 § 2, 230, 232 k.p.c., które miało wpływ na rozstrzygnięcie niniejszej sprawy”.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pełnomocnik organu rentowego wniósł o wydanie postanowienia o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ewentualnie o oddalenie skargi kasacyjnej wraz z orzeczeniem o kosztach postępowania, w tym kosztach zastępstwa procesowego

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie ma uzasadnienia.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli:

- 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne,

- 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów,
- 3) zachodzi nieważność postępowania lub
- 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Za istotne zagadnienie prawne w rozumieniu cytowanego przepisu uznaje się zagadnienie dotychczas niewyjaśnione i nierozwiązane w orzecznictwie, a więc cechujące się nowością i którego rozstrzygnięcie może sprzyjać rozwojowi prawa. W utrwalonym orzecznictwie przyjmuje się, że powołanie się na tę okoliczność wymaga, obok sformułowania tego zagadnienia, także przytoczenia związanych z nim konkretnych przepisów prawnych, wskazania, dlaczego jest ono istotne oraz przedstawienia argumentacji wskazującej na rozbieżne oceny prawne (por. postanowienia: z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 nr 1, poz. 11, z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda 2004, nr 7-8, poz. 51, z dnia 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05, Lex nr 180 841), przy czym podstawa taka nie zachodzi, jeżeli Sąd Najwyższy zajął już stanowisko w kwestii tego zagadnienia prawnego i wyraził swój pogląd we wcześniejszych orzeczeniach, brak nadto okoliczności uzasadniających zmianę tego poglądu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNAPiUS – wkładka z 2003 r., nr 13, poz. 5). Tymczasem wskazane w skardze kasacyjnej zagadnienie prawne w istocie jest pozorne i stanowi polemikę z oceną stanu faktycznego dokonaną przez Sąd drugiej instancji. Tym bardziej, że zgodnie z art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c. przedstawienie przez stronę dowodu w celu wykazania określonych twierdzeń o faktach sprawy, z których wywodzi ona korzystne dla siebie skutki, jest jej ciężarem procesowym, wynikającym i zagwarantowanym przepisami prawa, przede wszystkim w jej własnym interesie. W stanie faktycznym sprawy wnioskodawczyni nie przedstawiła dowodu nadania przesyłki pocztowej zawierającej wniosek o przyznanie urlopu rodzicielskiego w dniu 23 grudnia 2013 r., co spowodowało przyjęcie przez organ rentowy, że jest nią data wpłynięcia dokumentów w dniu 25 marca 2014 r.

Ponadto w związku z zarzutami skargi należy także zauważyć, że jeśli wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, wskazuje na oczywistą zasadność skargi (tak jak w ocenianej sprawie), to w jego uzasadnieniu powinny się

znaleźć odpowiednie wywody potwierdzające tę okoliczność. Skarga jest bowiem oczywiście uzasadniona, jeżeli zaskarżone nią orzeczenie zapadło wskutek oczywistego naruszenia prawa, zaś oczywiste naruszenie prawa powinno być rozumiane jako widoczna, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy juretrycznej, sprzeczność wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01, OSNAPiUS 2002 nr 20, poz. 494 oraz z dnia 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNAPiUS 2003 nr 18, poz. 437). Za wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 20 czerwca 2011 r., I PK 43/11 (niepublikowany), warto też wskazać, że jednoczesne uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania występującymi w sprawie wątpliwościami prawnymi (zagadnienie prawne, potrzeba wykładni przepisów) generalnie wyklucza możliwość oczywistej zasadności skargi. Przesłanki uzasadniające przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zawarte w pkt 1 i 4 art. 398⁹ § 1 k.p.c. wzajemnie się krzyżują i wykluczają możliwość przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania zarówno z uwagi na interes publiczny (pkt 1 powołanego przepisu), jak i prywatny skarżącego (pkt 4 powołanego przepisu). Trudno sobie bowiem wyobrazić sytuację, w której wyrok jest oczywiście wadliwy a jednocześnie w sprawie występuje tak poważna wątpliwość prawna, że wymaga interwencji i rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy.

W związku z powyższym, skoro nie zachodziła także nieważność postępowania, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

O kosztach postępowania orzeczono po myśli art. 102 k.p.c.

[l.n.]